

Factors Influencing Public Participation in Local Development: A Case Study of a Local Administrative Organization in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Rattana Phonlasen

Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi Campus, Thailand

Soraya Supaphol

Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi Campus, Thailand

Laddawan Sameran

Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi Campus, Thailand

Abstract

The objectives of this study were (1) to examine the levels of public opinion regarding local development, and (2) to investigate the factors—namely the perceived benefits of participation, leadership roles, local attachment, and community network strength—that influence citizen participation in the local development of a local administrative organization in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. The population comprised residents living within the jurisdiction of the selected local administrative organization. A sample of 200 respondents was obtained using multi-stage sampling. A questionnaire was employed as the research instrument. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The results indicate that, overall, respondents expressed a high level of agreement regarding the perceived benefits of participation, leadership roles, local attachment, community network strength, and citizen participation in local development. Hypothesis testing further revealed that perceived participation benefits and the strength of community networks had a statistically significant influence on citizen participation in local development at the 0.05 significance level. Together, these factors explained 57 percent of the variance in citizen participation. These findings underscore the importance of enhancing participation incentives and strengthening community networks as key strategies for promoting sustainable citizen engagement in local development.

Keywords

organizations participation, local development, local administrative organization

CORRESPONDING AUTHOR

Soraya Supaphol, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Suphanburi Campus, Yanyaw, Samchuk, Suphanburi, 72130 Thailand. Email: soraya.s@rmutsb.ac.th
© College of Local Administration, Khon Kaen University. All rights reserved.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา

รัตนา พลเสน

คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ศูนย์สุพรรณบุรี

โสรยา สุภาพล

คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ศูนย์สุพรรณบุรี

ลัดดาวัลย์ สำราญ

คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ศูนย์สุพรรณบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และ (2) ศึกษาปัจจัยผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น และความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชนที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประชากรคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น ความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยผลประโยชน์จากการเข้าร่วม และความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีอำนาจการทำนายเท่ากับร้อยละ 57.00 ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างแรงจูงใจและการส่งเสริมความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน เพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ

การมีส่วนร่วม, การพัฒนาท้องถิ่น, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทนำ

การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินงานบรรลุจุดมุ่งหมายตามภารกิจและหน้าที่ขององค์กร รวมทั้งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่

ประชาชนในท้องถิ่นนั้นด้วย ซึ่งแผนพัฒนาท้องถิ่นคือ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ถ้าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาของจังหวัด และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรของส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีการกำหนดรายละเอียดแผนงานและโครงการพัฒนาต่างๆ ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนการก้าวหน้าและความหมายรวมถึงการเปลี่ยนแปลงพัฒนาท้องถิ่น ให้ดียิ่งขึ้น (Boontan & Nuamcharoen, 2023) รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแกนหลักสำคัญของระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทั้งในกระบวนการเลือกตั้งและการบริหารจัดการกิจการสาธารณะตาม หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) แนวคิดดังกล่าวนำเอาหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหัวใจสำคัญ ซึ่งส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักที่จัดทำกรบริการสาธารณะและเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในเขตพื้นที่ท้องถิ่นของตนเองได้ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพในการตัดสินใจของภาครัฐ ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม รวมถึงช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ด้วยความรับผิดชอบและประสิทธิผลสูงสุดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมนี้ทำให้ ภาครัฐต้องแสวงหาวิธีการใหม่ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อสร้างการรวมกลุ่มของประชาชนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารตนเองในระดับที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผ่านกระบวนการคิด วางแผน ตัดสินใจ ดำเนินการ และติดตามตรวจสอบกิจกรรมต่างๆ โดยอาจดำเนินการในรูปแบบของบุคคล กลุ่ม ชมรม องค์กร อาสาสมัคร หรือสมาคมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการบรรลุเป้าหมายและนโยบายพัฒนาที่กำหนดไว้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Injun, 2021)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นพื้นที่ที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยมีการตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบลุ่มที่มีคลองพระยาบันลือเป็นแนวเขตของตำบล ซึ่งในอดีตพื้นที่นี้เป็นพื้นที่เกษตรกรรม โดยประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำนาและปลูกพืชไร่ต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้รับการจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2496 ซึ่งได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มาเป็นเทศบาลตำบลเพื่อการพัฒนาชุมชนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การยกฐานะนี้ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยามีความสามารถในการบริหารจัดการและให้บริการแก่ประชาชนในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณสุข ปลอดภัย การศึกษา และการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม การพัฒนาของเทศบาลได้มุ่งเน้นไปที่การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีการจัดบริการด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพ เช่น การพัฒนาและปรับปรุงถนน สะพาน ระบบน้ำประปา และไฟฟ้า รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในชุมชน เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพาณิชย์กรรมในท้องถิ่น การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการนำเสนอแนวทางที่จะส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนในระยะยาว

คำถามการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาปัจจัยผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น และความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง องค์ประกอบหรือเงื่อนไขต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถเกี่ยวข้องกับ การศึกษา การเข้าถึงข้อมูล การสนับสนุนจากภาครัฐ การมีโอกาสแสดงความคิดเห็น รวมถึงสภาพเศรษฐกิจสังคมในชุมชน ได้กล่าวว่าปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนมีองค์ประกอบดังนี้ 1. ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม 2. บทบาทของผู้นำ 3. ความผูกพันกับท้องถิ่น 4. ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน (Phatrungsri, 2013) โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนถือเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้การพัฒนาท้องถิ่นมีความยั่งยืนและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของชุมชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สามารถกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความสนใจและมีความเข้าใจในบทบาทของตนในกระบวนการพัฒนา นอกจากนี้ ความเชื่อมั่นในกระบวนการทางการเมืองและการบริหารท้องถิ่นก็มีผลต่อการมีส่วนร่วม เพราะหากประชาชนรู้สึกว่าคุณภาพของการมีส่วนร่วมจะได้รับการตอบสนองที่เป็นธรรมและมีประสิทธิภาพก็จะยิ่งสร้างความพร้อมและความสนใจในการมีส่วนร่วมมากขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนมีบทบาทในการตัดสินใจหรือดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชุมชนหรือสังคม โดยการมีส่วนร่วมอาจเกิดขึ้นในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือการร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสังคม ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนมีองค์ประกอบดังนี้ 1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ 2. ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม 3. ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม 4. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5. ด้านการเมือง การบริหารและการบริการ (Phatrungsri, 2013)

การมีส่วนร่วมของประชาชน จะต้องมีความสัมพันธ์กับแนวคิดของการเชื่อใจ และการยอมรับตนเอง เพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถสังเกตได้จากระดับความพึงพอใจ ระดับความไว้วางใจ และต้องการครอบคลุมทัศนคติ ความคาดหวัง และกิจกรรมที่ต้องการปฏิบัติร่วมกัน (Rattanadulyavijit, 2018) โดยประชาชนร่วมระดมความคิดวิเคราะห์ชุมชน นำข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนมา กำหนดแนวทางในการพัฒนาตั้งแต่ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล เพื่อการพัฒนาตรงกับความต้องการของประชาชน สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง โดยโคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Puang-ngam, 2007) สรุปได้ว่า ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียสมัครใจเข้ามาบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมหรือเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการเสนอประเด็นปัญหาความต้องการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาที่ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากบทความวิจัย วิทยานิพนธ์ หนังสือ ตำราจากหลายแหล่ง ซึ่งสรุปได้ว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คืองานวิจัยของ Phatrungsri (2013) ที่กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่รายด้าน ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน งานของ Sántidhammo (2018) ที่ศึกษางานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว Saothong (2018) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำกับความผูกพันต่อชุมชนที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษา พื้นที่พิเศษเมืองโบราณอุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี Sawantranon et al. (2009) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนเพื่อสนับสนุนการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมในเขตพื้นที่ 10 Rattanadulyavijit (2018) เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย Koompai (2016) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวชุมชนในองค์การบริหารส่วนตำบลต้นแบบที่บูรณาการแผนชุมชนสู่แผนพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดนครศรีธรรมราช และ Prapassanobon and Pohsungnoen (2025) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ศาลปกครอง จำกัด

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้เขียนกรอบแนวคิดในการศึกษางานวิจัย โดยกำหนดตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน และตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง การบริหารและการบริการ ดัง Figure 1

Independent Variable

Dependent Variable

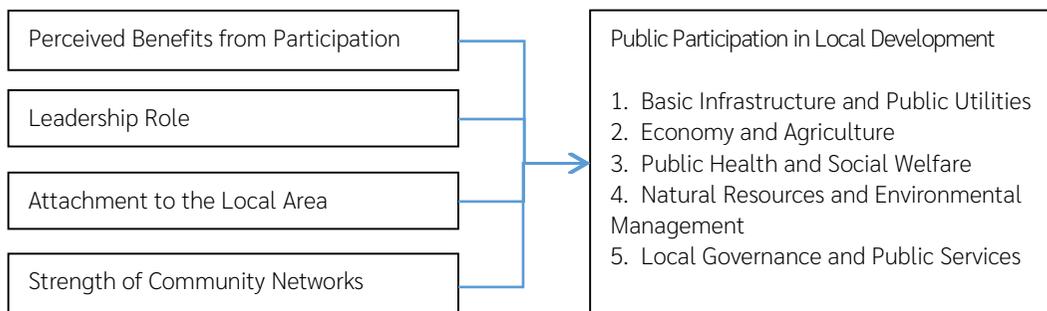

Figure 1. Conceptual Framework

Source: Phatrungsri, (2013)

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลประโยชน์จากการเข้าร่วมส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
2. บทบาทของผู้นำส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
3. ความผูกพันกับท้องถิ่นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
4. ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เป็นประชาชนที่อยู่ในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 2,567 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 พฤศจิกายน 2567) ในการกำหนดขนาดตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ผ่านโปรแกรม G*Power 3.1.9.7 โดยเลือกการวิเคราะห์ทางสถิติแบบ Linear Multiple Regression: Fixed model, R² deviation from zero เพื่อคำนวณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ โดยตั้งค่าพารามิเตอร์ดังนี้: ขนาดผลกระทบ (Effect size f²) ที่ระดับ 0.15 ซึ่งถือว่าเป็นระดับผลกระทบปานกลางตามเกณฑ์ของ Cohen (1988) ค่าความน่าจะเป็นของข้อผิดพลาดประเภทที่ 1 (α) กำหนดไว้ที่ 0.01 กำลังการทดสอบ (Power) ที่ 0.95 และจำนวนตัวแปรอิสระ (Number of predictors) เท่ากับ 5 ผลการวิเคราะห์ระบุว่าคุณขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมคือ 129 คน และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน สำหรับวิธีการสุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ใช้โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage) โดยทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified

Sampling) ตามหมู่บ้าน และทำการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และประชาชนที่สามารถตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียได้ วิธีนี้เหมาะสมในบริบทของการวิจัยที่มีข้อจำกัดด้านเวลาและทรัพยากร อีกทั้งยังช่วยให้ได้ตัวอย่างที่สะดวกและรวดเร็วในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน (Cheek list) ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วม จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น และความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน (Rating Scale) ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานสาธารณสุข ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการเมือง การบริหารและการบริการ (Rating Scale) ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยเป็นคำถามแบบปลายเปิด

เกณฑ์การให้คะแนนของข้อคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 ซึ่งแต่ละข้อคำถาม มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ คือ มากที่สุด (5) มาก (4) ปานกลาง (3) น้อย (2) และน้อยที่สุด (1) โดยการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยถูกกำหนดเป็นระดับคะแนน 5 ระดับ (Srisad, 2013) ได้แก่ 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยมาก 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อย 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ทั้งนี้แบบสอบถามมีค่าความตรงตามเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Content Validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวิชาการ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และมีการนำแบบสอบถามมาทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หรือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 0.86 ถึง 0.99 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 ซึ่งค่าความเชื่อมั่นที่ได้มากกว่า 0.70 (Vanichbancha, 2010) ทำให้แบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

สถิติเชิงอนุมาน

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชนส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 มีสถานภาพสมรส จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 อายุระหว่าง 46 - 55 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 31.50 ประกอบอาชีพเกษตรกร/ประมง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00 และมีรายได้ 10,000 – 20,000 บาท จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 52.30 ส่วนมากเกษตรกร/ประมง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50 ตามลำดับ

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวม

Table 1 แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม รองลงมา คือ บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น และความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ตามลำดับ

Table 1. Means and Standard Deviations of Factors Affecting Overall Public Participation

Variable	\bar{x}	S.D.	Opinion Level
Perceived Benefits from Participation	3.83	0.82	high
Leadership Role	3.77	0.77	high
Attachment to the Local Area	3.72	0.73	high
Strength of Community Networks	3.69	0.70	high
Total	3.75	0.65	high

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

Table 2 แสดงให้เห็นว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 โดยพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคสาธารณูปการ ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ด้านการเมืองการบริหารและการบริการ ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ตามลำดับ

Table 2. Mean and Standard Deviation of Overall Public Participation in Local Development of a Local Administrative Organization in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Public Participation in Local Development	\bar{x}	S.D.	Opinion Level
Basic Infrastructure and Public Utilities	3.81	0.93	high
Economy and Agriculture	3.65	0.84	high
Public Health and Social Welfare	3.71	0.73	high
Natural Resources and Environmental Management	3.81	0.79	high
Local Governance and Public Services	3.71	0.74	high
Total	3.74	0.70	high

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยมีการตรวจสอบจากปัญหา Multicollinearity กล่าวคือตัวแปรอิสระทั้งหมดจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเองโดยใช้สถิติตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหลาย ๆ ตัวด้วยค่าสถิติ Collinearity Statistics ผลที่ได้มี 2 ค่า คือ ค่า Tolerance ระหว่าง 0.39 -0.46 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.10 และค่า Variance Inflation Factor (VIF) ระหว่าง 2.17-2.60 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity หรือไม่เกิดสหสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระและมีการตรวจสอบความเป็นอิสระของความคลาดเคลื่อน

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระมีค่าระหว่าง 0.60-0.71 (Table 3) ทั้งนี้ ควรมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เกิน 0.80 และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยค่า P-Value เท่ากับ 0.00 (Table 4). รวมทั้งความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกันโดยพิจารณาจากค่า Durbin-Watson มีค่า 1.50 ซึ่งอยู่ในช่วงระหว่าง 1.50-2.50 (Vanichbancha, 2010)

Table 3. Correlation Coefficients Among the Independent Variables

Variable	Perceived Benefits from Participation	Leadership Role	Attachment to the Local Area	Strength of Community Networks	Public Participation in Local Development
- Perceived Benefits from Participation	1	0.71**	0.61**	0.61**	0.66**
- Leadership Role		1	0.68**	0.64**	0.60**
- Attachment to the Local Area			1	0.68**	0.61**
- Strength of Community Networks				1	0.70**
- Public Participation in Local Development					1

Table 4. Results of Analysis of Variance (ANOVA)

Model	Sum of Squares	df	Mean Squares	F	Sig.
Regression	56.25	4	14.06	68.47	0.00*
Residual	40.05	195	0.21		
Total	96.30	199			

ผลดังกล่าวแสดงว่าค่าความคลาดเคลื่อนระหว่างตัวแปรมีความอิสระต่อกันเมื่อทดสอบเงื่อนไขข้างต้นสรุปได้ว่าชุดข้อมูลเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด จึงวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้

Table 5. Results of the Analysis of Factors Affecting Public Participation in Local Development of a Local Administrative Organization in Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

Variable	Public Participation in Local Development			t	P
	B	SE	β		
Constant (a)	0.69	0.19		3.61	0.00
Perceived Benefits from Participation (X1)	0.26	0.06	0.31	4.44	0.00*
Leadership Role (X2)	0.04	0.07	0.04	0.55	0.58
Attachment to the Local Area (X3)	0.11	0.07	0.12	1.72	0.09
Strength of Community Networks (X4)	0.40	0.07	0.41	5.96	0.00*

Adjust R Square = 0.57 R = 0.76 R Square = 0.58 Durbin-Watson = 1.50 P-Value = 0.00*

Note: * p < 0.05

ใน Table 5 ผู้วิจัยนำตัวแปรอิสระที่สามารถร่วมทำนายตัวแปรตาม ซึ่งผลมาจากการ วิเคราะห์ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม และความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีอำนาจทำนายประมาณ ร้อยละ 57.00 (Adjust R Square = 0.57)

สมการคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 0.69 + 0.26 (X1) + 0.04 (X2) + 0.11 (X3) + 0.40 (X4)$$

สมการคะแนนมาตรฐาน

$$Zy = 0.31 (X1) + 0.04 (X2) + 0.12 (X3) + 0.41 (X4)$$

สรุปและอภิปรายผล

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ปัจจัยผลประโยชน์จากการเข้าร่วม บทบาทของผู้นำ ความผูกพันกับท้องถิ่น และความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน อย่างน้อย 1 ตัวแปร ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม และความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถอภิปรายผลการวิจัยรายด้านได้ดังนี้

1. ผลประโยชน์จากการเข้าร่วม ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เพราะประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นส่งผลให้สภาพแวดล้อมในชุมชนดีขึ้น เพราะเมื่อคนในชุมชนร่วมมือกัน ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความคิดเห็น ลงมือทำกิจกรรม หรือช่วยกันรักษาทรัพยากรท้องถิ่น สิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปอย่างเหมาะสมและยั่งยืน ไม่เพียงแต่ช่วยให้สภาพแวดล้อมทางกายภาพ เช่น ความสะอาด ความเป็นระเบียบ หรือความสวยงามดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อสภาพแวดล้อมทางสังคมด้วย และความสามัคคีในหมู่บ้านหรือชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างสังคมที่เข้มแข็งและน่าอยู่ในระยะยาว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phatrungsri (2013) ที่พบว่าด้านผลประโยชน์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sántidhammo (2018) ที่พบว่า ผลประโยชน์ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

2. บทบาทของผู้นำไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เพราะผู้นำของท้องถิ่นจะปฏิบัติตามกฏนโยบาย และข้อบังคับของภาครัฐเสมอ รวมทั้งจะต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาท เช่น การกำหนดนโยบาย การประสานงานกับชุมชน หรือการส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นในการบริหารจัดการหรือบทบาทของผู้นำต้องมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอาจต้องเน้นไปที่การสร้างระบบสื่อสารเพิ่มมากขึ้น การให้ข้อมูลที่โปร่งใส และการสร้างกลไกให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้โดยตรง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Koompai (2016) ที่พบว่า ด้านการกระตุ้นของผู้นำ ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชาวชุมชน

3. ความผูกพันกับท้องถิ่น ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เพราะประชาชนในเขตพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเพราะคนในชุมชนปฏิบัติกันมาแต่อดีต สะท้อนให้เห็นถึงความต่อเนื่องของวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่ยึดโยงกับชุมชนอย่างแน่นแฟ้น การที่รุ่นก่อนๆ ได้ร่วมแรงร่วมใจกันพัฒนาและดูแลท้องถิ่น ทำให้เกิดแบบอย่างและแรงบันดาลใจให้คนรุ่นหลังเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนจึงไม่ใช่เพียงหน้าที่ แต่เป็นความภาคภูมิใจที่ได้สืบสานสิ่งดีงามที่สืบทอดมา การร่วมกันพัฒนาชุมชนจึงเป็นวิถีชีวิตที่ฝังรากลึกและสร้างความผูกพันระหว่างคนกับถิ่นฐานของตนเอง ทำให้การพัฒนาไม่ได้เกิดจากการบังคับหรือความจำเป็น แต่เกิดจากจิตสำนึกและความเคยชินในวิถีชีวิตที่ทุกคนต่างช่วยกันเพื่อความอยู่ดีมีสุขของส่วนรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Prapassanobon and Pohsungnoen (2025) ที่พบว่า ด้านความรู้สึกเป็นเจ้าของ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิก ในด้านการตัดสินใจ ด้านกระบวนการและด้านการรับผลประโยชน์

4. ความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้เพราะประชาชนในเขตพื้นที่มีการสร้างเครือข่ายชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างเครือข่ายชุมชนเป็นประจำ แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งและความตื่นตัวของชุมชนในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน การสื่อสารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเครือข่ายช่วยให้แต่ละชุมชนได้รับข้อมูลที่หลากหลาย สามารถนำแนวทางหรือประสบการณ์ที่ดีของกันและกันไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และความร่วมมือระหว่างชุมชน ทำให้เกิดพลังร่วมในการขับเคลื่อนกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่องยังช่วยให้ชุมชนสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดี และมีแนวทางพัฒนาที่ทันสมัยและตอบโจทย์ความต้องการของคนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sawantranon et al. (2009) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phatrungsri (2013) ที่พบว่าความเข้มแข็งเครือข่ายชุมชน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านผลประโยชน์จากการเข้าร่วม ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความต้องการการมีส่วนร่วมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพัฒนาท้องถิ่นให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ดังนั้นควรมีการกำหนดนโยบายโดยให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแนวคิด ปัญหา และแนวทางแก้ไขด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน เช่น การจัดเวทีประชาคม สิ่งแวดล้อมหรือการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม การจัดทำโครงการชุมชนสะอาด ชุมชนสีเขียว หรือการคัดแยกขยะ เป็นต้น รวมทั้งการพัฒนาผู้นำชุมชนหรือเครือข่ายจิตอาสาให้มีความรู้ด้านการจัดการ

สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดตั้งกองทุนสิ่งแวดล้อมชุมชน การร่วมมือกับภาคธุรกิจในกิจกรรม CSR ที่เน้นด้านสิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนกิจกรรมของประชาชนที่ช่วยลดมลพิษในพื้นที่

2. ด้านความเข้มแข็งของเครือข่ายในชุมชนประชาชนมีความต้องการการมีส่วนร่วมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพัฒนาท้องถิ่นให้มีการนำเสนอปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นเกิดจากการผลักดันของเครือข่ายชุมชน ดังนั้นควรมีการจัดอบรมและพัฒนาความรู้ให้แก่แกนนำและสมาชิกเครือข่ายในประเด็นการบริหารจัดการชุมชน การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ รวมทั้งควรมีเวทีประชาคมออนไลน์หรือประจำเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้เครือข่ายชุมชนสามารถนำเสนอปัญหา ข้อเสนอแนะ และความต้องการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรงเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมดูงานโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายจะช่วยให้เครือข่ายสามารถดำเนินงานได้ต่อเนื่องและเป็นระบบ

3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรพัฒนาเศรษฐกิจและเกษตรกรรมของชุมชนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้คนในชุมชนมีรายได้ที่มั่นคงและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างยั่งยืน ในด้านเศรษฐกิจควรส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมกับทรัพยากรในพื้นที่ เปิดโอกาสให้คนในชุมชนเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ และช่วยหาตลาดให้สินค้าท้องถิ่นขายได้มากขึ้น รวมถึงสนับสนุนให้เกิดธุรกิจเล็ก ๆ ในชุมชนเพื่อลดการพึ่งพาจากภายนอก ส่วนด้านเกษตรกรรม ควรช่วยให้เกษตรกรพัฒนาวิธีการปลูกและผลิตให้มีคุณภาพ ใช้เทคโนโลยีที่ช่วยลดต้นทุนและไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกันวางแผนและขายสินค้าได้ในราคาที่ดี และส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าทั้งหมดนี้จะช่วยให้เศรษฐกิจของชุมชนเติบโตอย่างมั่นคง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น ความพึงพอใจ การพัฒนาคุณภาพชีวิต ปัจจัยด้านการสื่อสาร ข้อมูลข่าวสาร ความโปร่งใส และความไว้วางใจในองค์กร เป็นต้นเนื่องจากปัจจัยดังกล่าวอาจจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการขยายขอบเขตในการศึกษาให้ครอบคลุมการศึกษาให้ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด หรือเขตภูมิภาค เพื่อให้เกิดการศึกษาและวิเคราะห์ที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นรวมทั้งควรมีการศึกษารูปแบบของวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการวิเคราะห์ผลการวิจัยเพิ่มมากขึ้น

References

- Boontan, R. and Nuamcharoen, S. (2023). The Relationship between Knowledge and Public Participation in the Local Development Plan Process (A.D. 2018–2022) of Don Hua Lor Sub district Municipality, Mueang Chonburi District, Chonburi. *Journal of Public Policy and Public Affairs*, 2(1), 1–21. (In Thai)
- Cohen, J. 1988. *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

- Injun, T. (2021). Opinion of People towards the Good Governance Roles of Subdistrict Administrative Organization in Bangplama District, Saphanburi Province. *Journal of Research and Development*, 16(2), 75-86.
- Koompai, S. (2016). Factors affecting the participation of the people in modelled subdistrict administrative organizations in Nakhon Si Thammarat. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(2), 733-748. (In Thai)
- Phatrungrsri, P. (2013). *Public participation in local development: A case study of Tha Luang Subdistrict Municipality, Makham District, Chanthaburi Province*. [Master of Public Administration Thesis]. Ramkhamhaeng University, Bangkok, Thailand. (In Thai)
- Prapassanobon, K. & Pohsungnoen, O. (2025). Factors affecting the participation of members in the administrative court savings cooperative. *Applied Economics, Management and Social Sciences*, 2(1), 1-18. (In Thai)
- Puang-ngam, K. (2007). Corruption in Local Government Organizations: Measures and Mechanisms for Prevention. *King Prajadhipok's Institute Journal*, 5(3), 1-30. (In Thai)
- Rattanadulyavijit, S. (2018). *Public participation in the preparation of local development plans of Pa Ngae Subdistrict Municipality, Pa Daet District, Chiang Rai Province*. [Master's Thesis, Phayao University]. (In Thai)
- Säntidhammo, P. (Wannawin). (2018). *People participation for community development of Sakaew Town Municipality, Sakaew Province*. [Master's Thesis, Mahachulalongkornrajavidyalaya University]. (In Thai)
- Sawantranon, T., Chinnak S., and Lapchit, S. (2009). A participatory approach to constructing a people's network supporting the administrative activities of the local administration organization: S case study of the 10th Zone. *Veridian E-Journal, Silpakorn University (Humanities, Social Sciences and arts)*, 2(1). 49-61. (In Thai)
- Saothong, R. (2018). *Leadership and community engagement affecting participation of community based tourism (CBT) management. A case study of Uthong Ancient Area, Suphanburi Province*. [Master's Thesis, Silpakorn University]. (In Thai)
- Srisa-ad, B. (2013). *Preliminary research* (9th ed.). Suwiriyasan: Bangkok. (In Thai)
- Vanichbancha, K. (2010). *Quantitative Methods* (3rd ed). Faculty of Commerce and Accountancy, Chulalongkorn University: Bangkok. (In Thai)